

Tek Sağlık

iftlikten sofraya antimikrobiyal direnç

Doç. Dr. Elif Aktaş Sepetci
Şiqli Hamidiye Effal EAH Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı

TMC Tek Sağlık alışma Grubu

AMR ile mücadele edilmezse
2050'de her 3 saniyede 1 insan ölecek

GLASS

Global AMR
Surveillance System

World Health
Organization

TO GIVE,
OR NOT
TO GIVE,

---

that is the question

William Shakespeare (Hamlet)

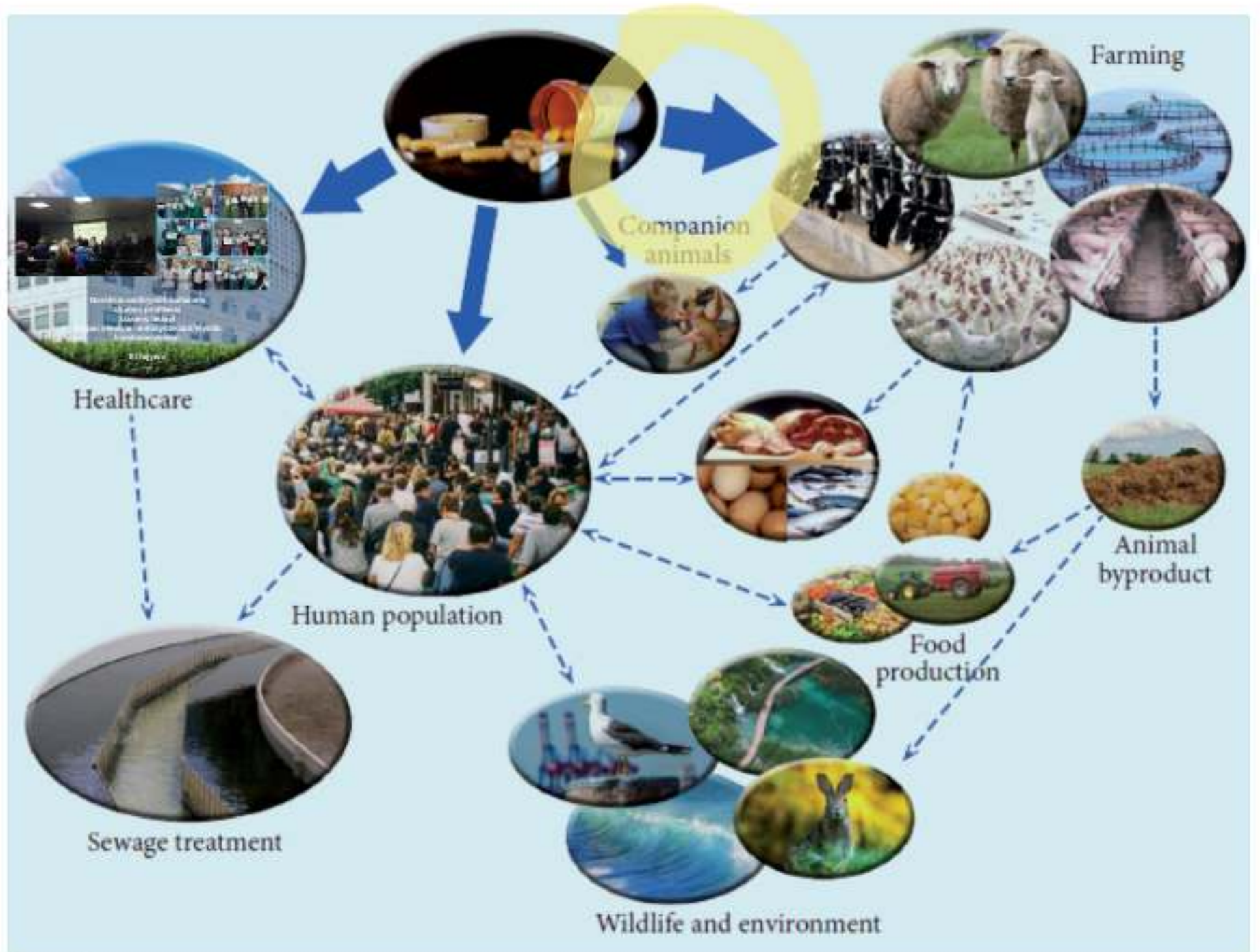

Gereksiz antibiyotik kullanımı
Uzamış profilaksi
Uzamış tedavi
Uygun olmayan antibiyotik/antibiyotik
kombinasyonları

El hijyeni

.....

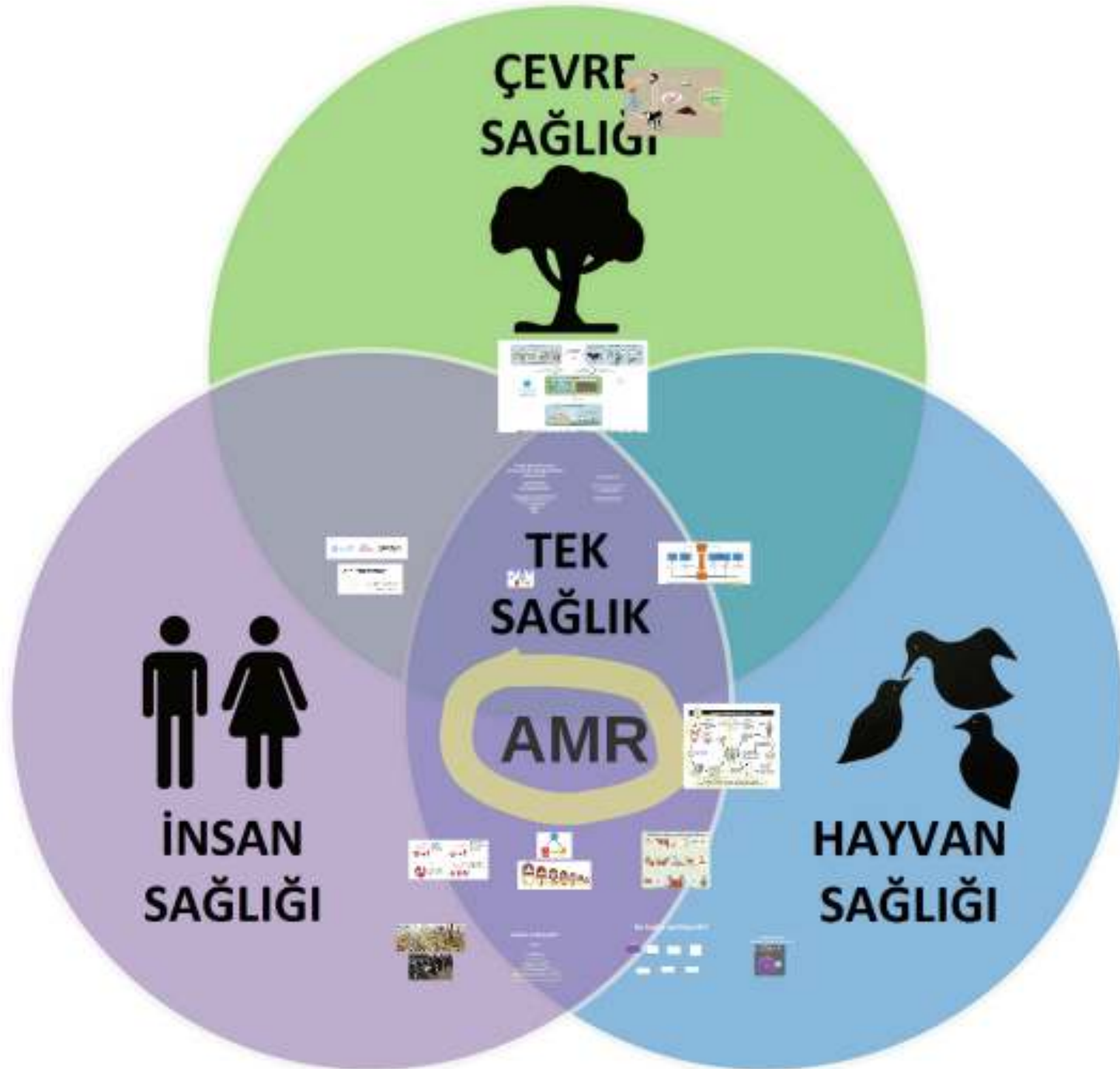

Tek sağlık

Küresel sağlık

60%

Zoonozların
mevcut insan
enfeksiyonları
içerisindeki oranı

En az

75%

Yeni ve yeniden önem
kazanmış bulaşıcı
enfeksiyonlar arasındaki
hayvan kökenli
enfeksiyon oranı

5

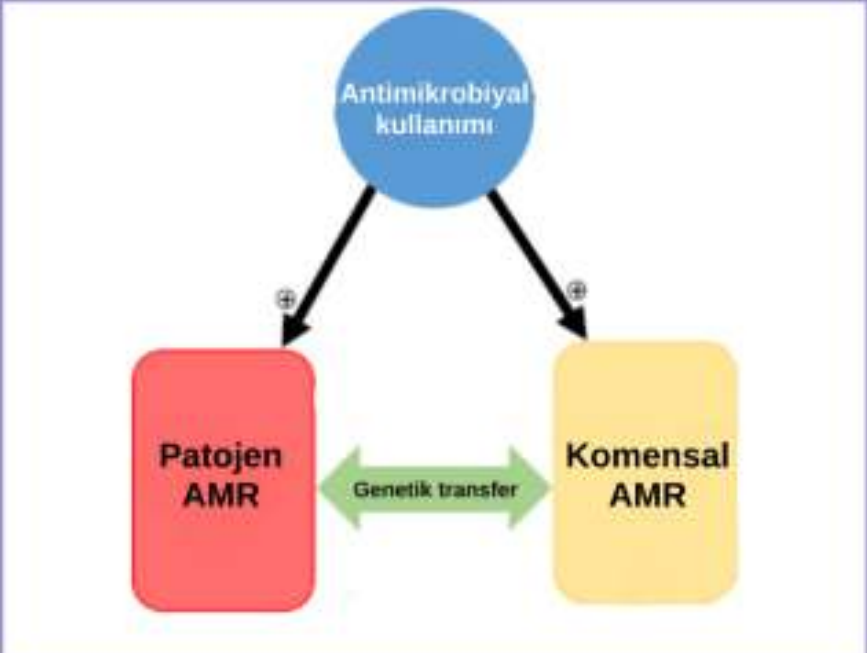
Her yıl ortaya çıkan
yeni insan hastalığı sayısı;
3'ü hayvan kökenli

80%

Potansiyel biyo-terör
ajanları arasındaki
zoonotik patojen oranı

Çiftlikten sofraya antimikrobiyal direnç

Neden antibiyotik?

Tedavi

Profilaksi

Metafilaksi

Büyümeıı arttırıcı etki

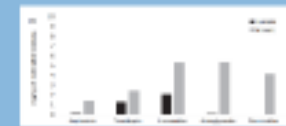
Ne kadar antibiyotik?

Hayvanlarda insanlarda kullanılan ilki kadarından daha fazla aktif katkı kullanılıyor

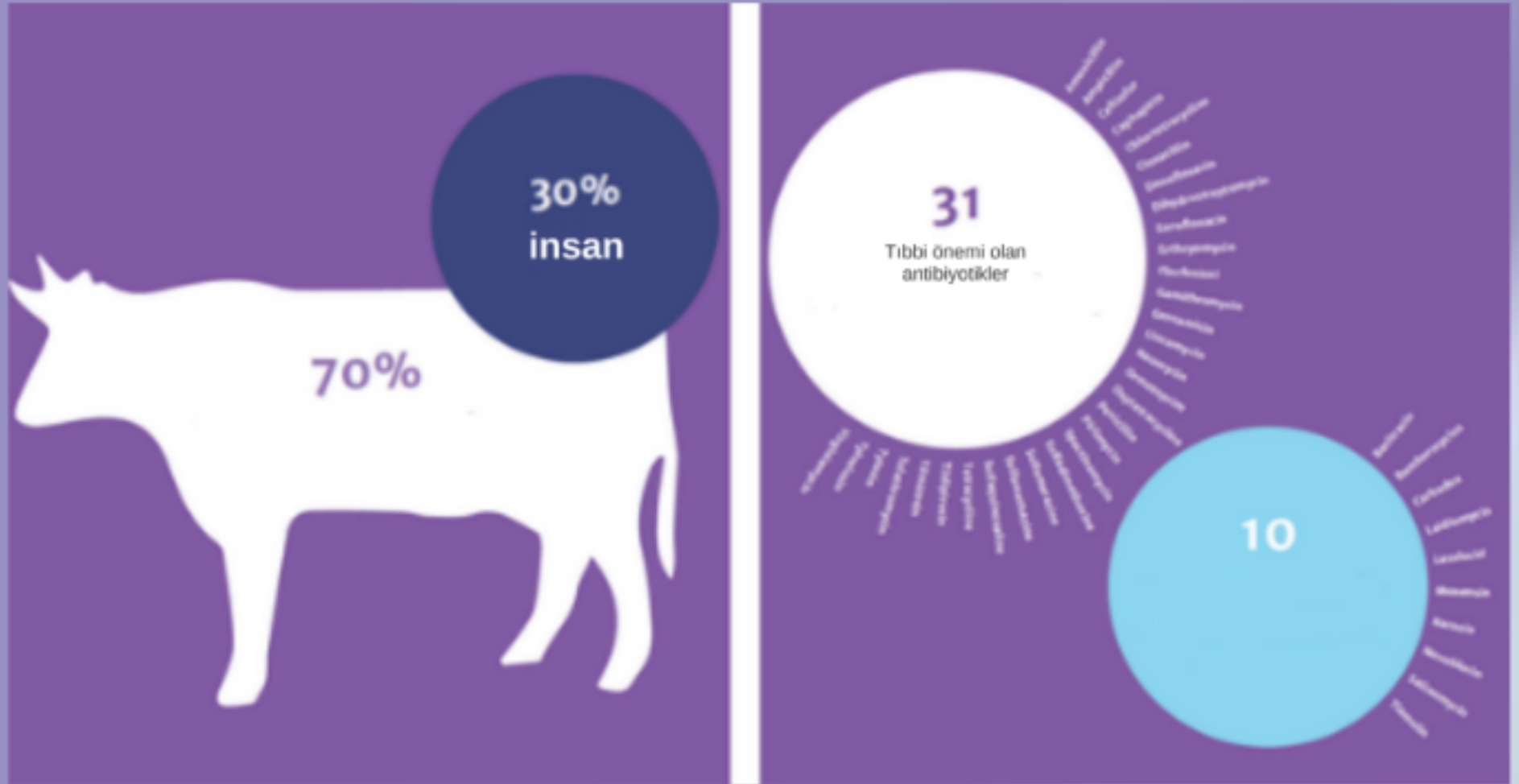

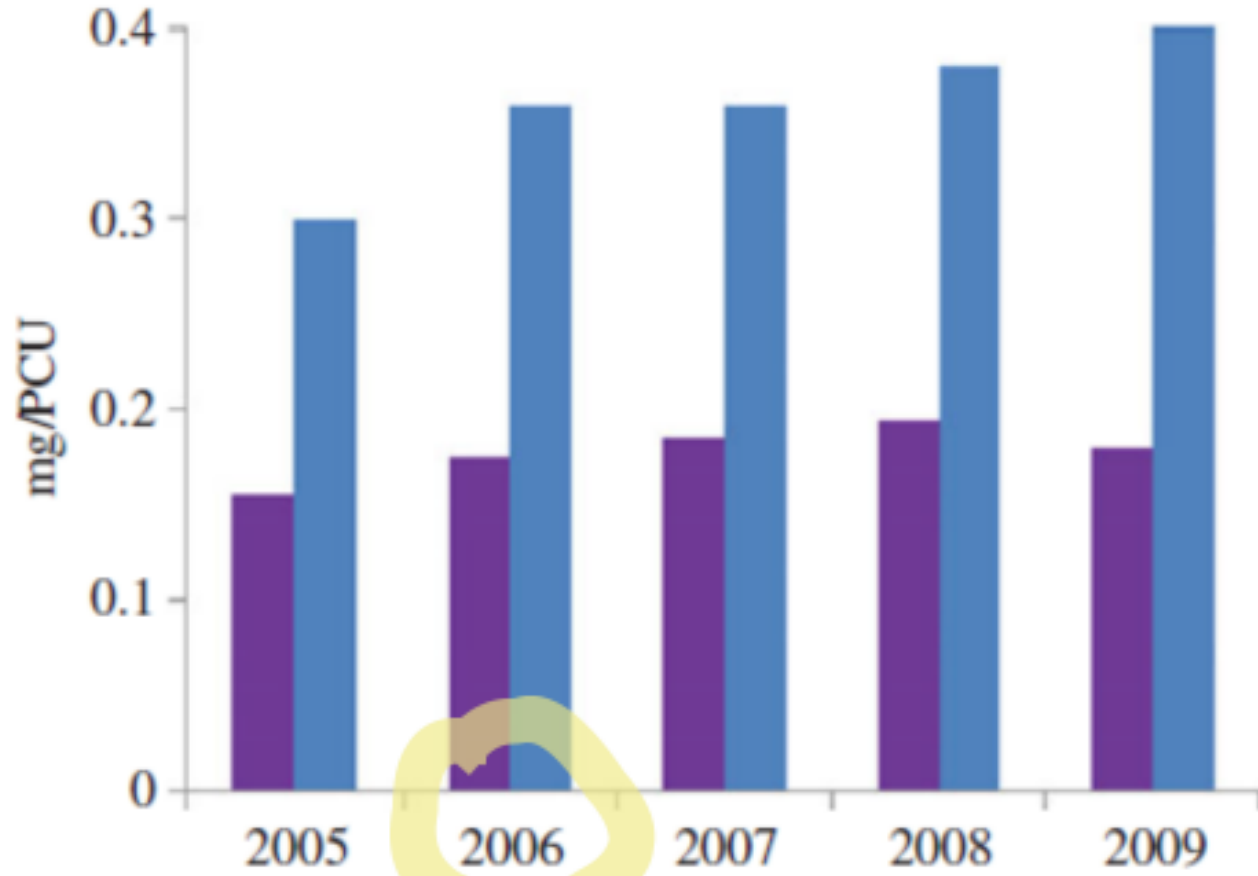
Antibiyotik kullanımında artış gözlemlenmektedir.
Milyon Dosis

The abstract is titled 'ANTİBİYOTİK KULLANIMI TÜRKİYE'DE' and is published in 'T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç Kurumu'. It includes the text: 'ÖZETİ: Türkiye'de antibiyotik kullanımının artması, antibiyotik dirençliliğinin yaygınlaşmasına ve antibiyotik kullanımının etkinliğinin azalmasına neden olmaktadır.' and 'Anahtar Kelimeler: Antibiyotik, Türkiye, Sağlık Bakanlığı, İlaç Kurumu'.

Hayvanlarda insanlarda kullanılanın iki katından daha fazla antibiyotik kullanılıyor

Avrupa'da hayvanlarda antibiyotik kullanımı

Mor: sefalosporinler

Mavi: florokinolonlar

2006: Avrupa'da hayvanlarda büyüme artırıcı etki için kullanımı yasaklandı

SCIENTIFIC REPORT

EUROPEAN MEDICINES AGENCY
SCIENCE MEDICINES HEALTH

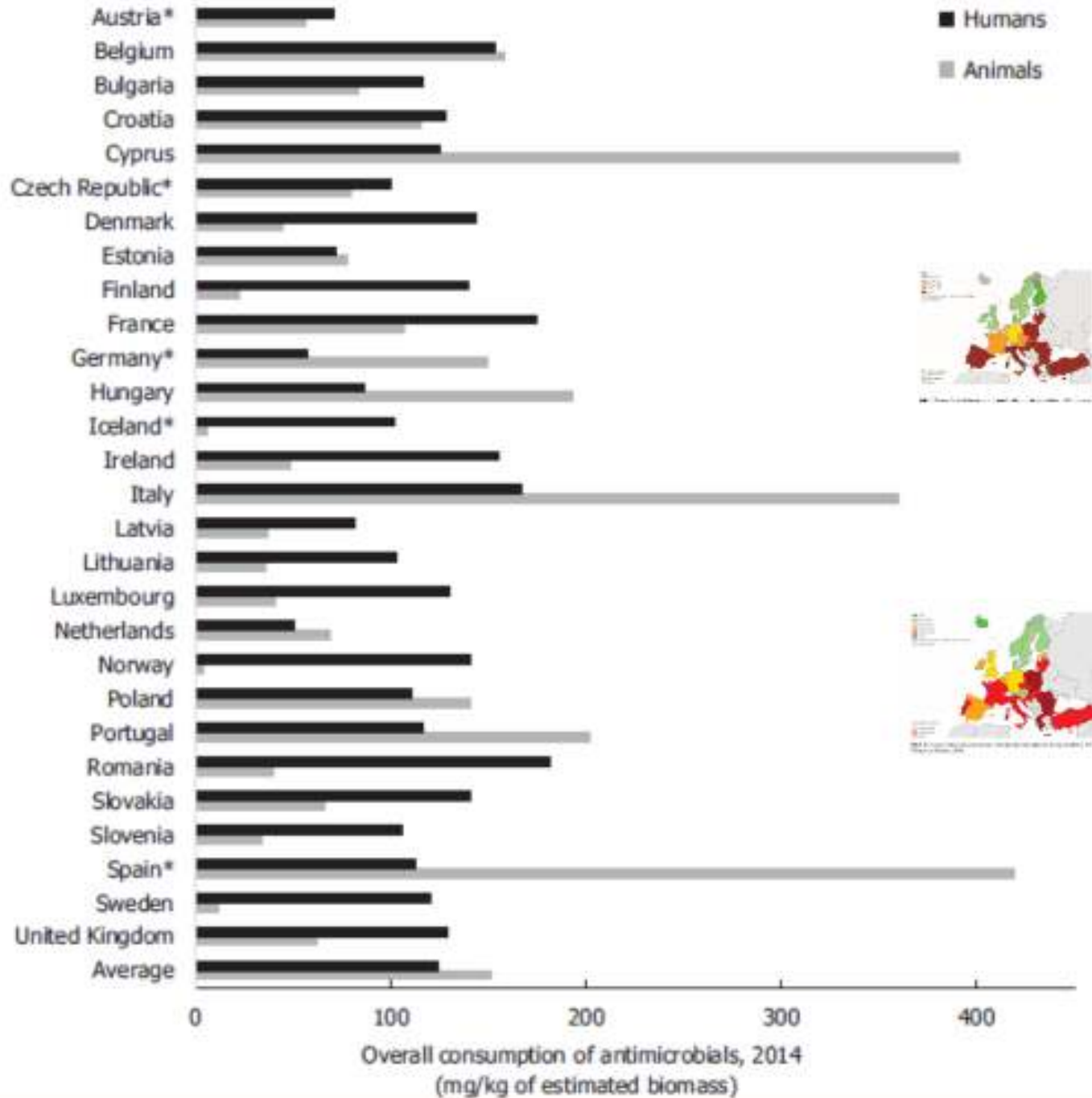
APPROVED: 28 June 2017

doi: 10.2903/j.efsa.2017.4872

ECDC/EFSA/EMA second joint report on the integrated analysis of the consumption of antimicrobial agents and occurrence of antimicrobial resistance in bacteria from humans and food-producing animals

Joint Interagency Antimicrobial Consumption and Resistance Analysis (JIACRA) Report

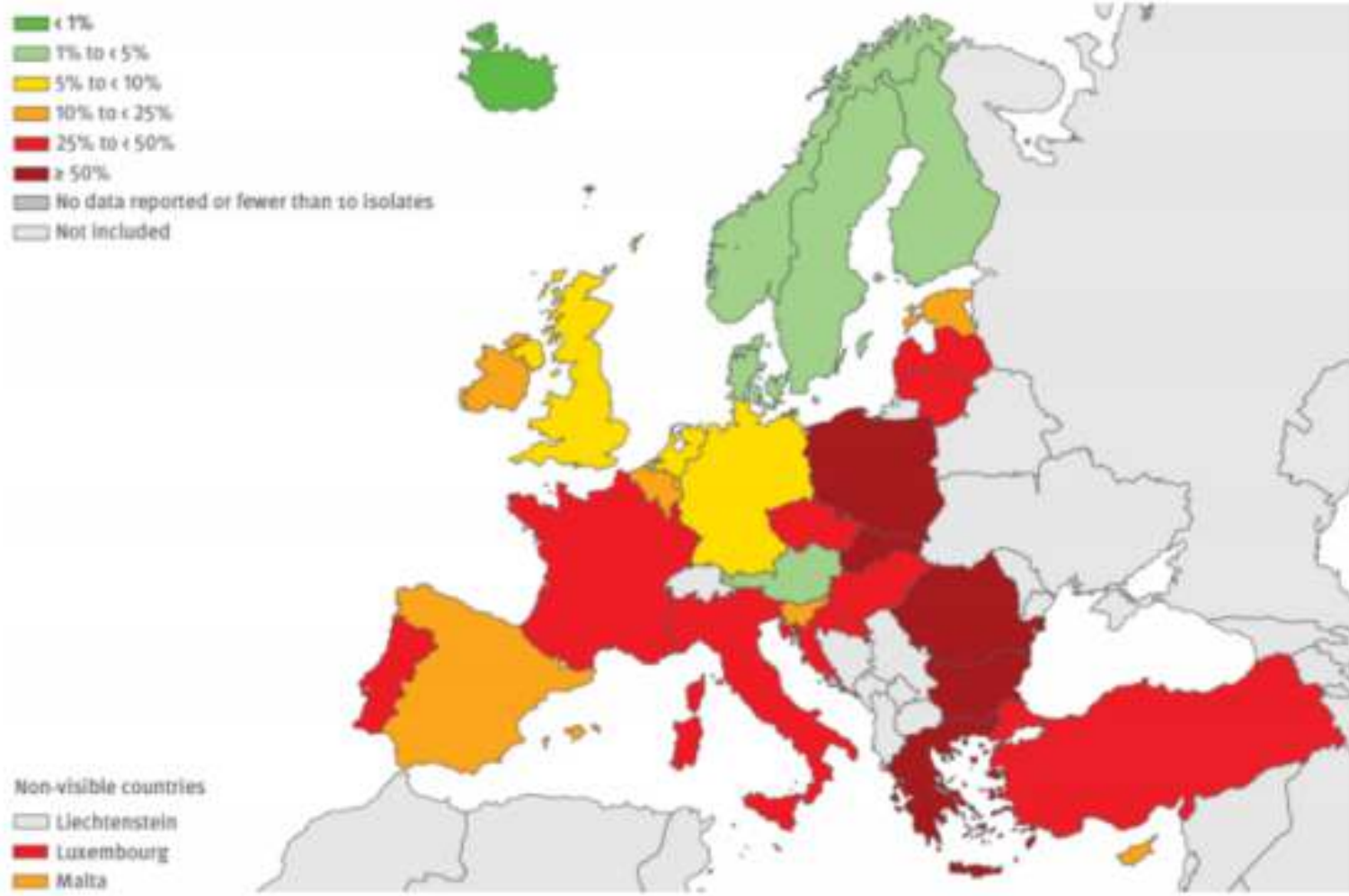
European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC),
European Food Safety Authority (EFSA) and
European Medicines Agency (EMA)

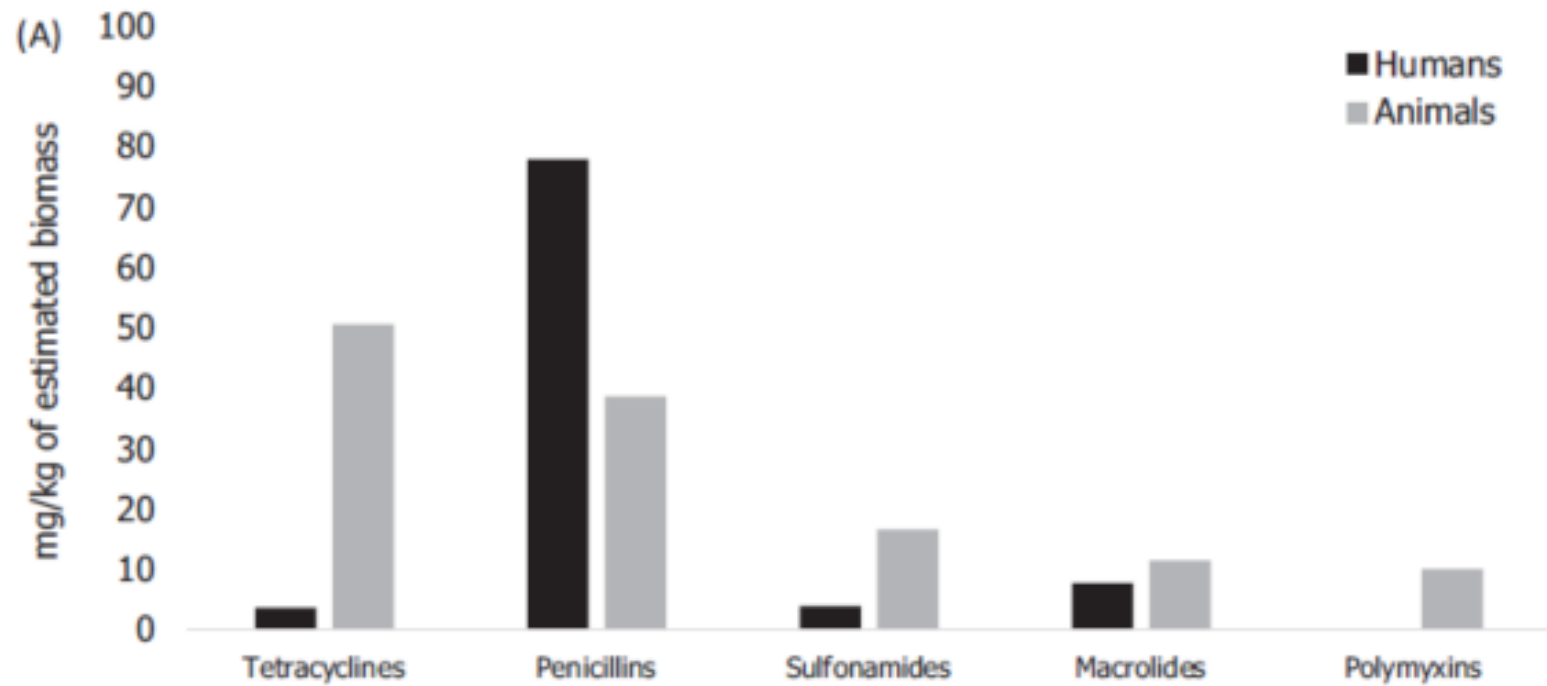

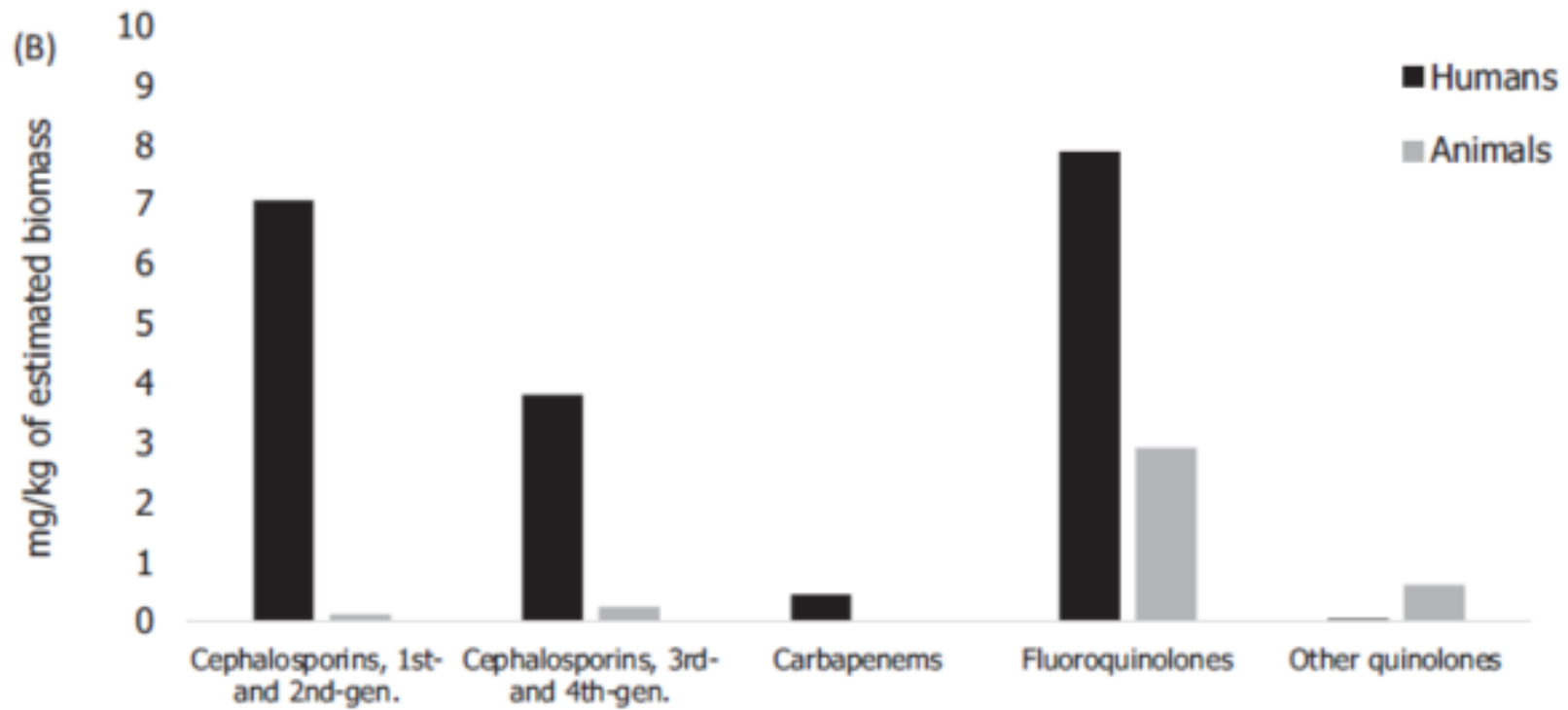
Şekil 4. İnvaziv *Escherichia coli* izolatlarında florokinolon direnç yüzdeleri, AB Ülkeleri ve

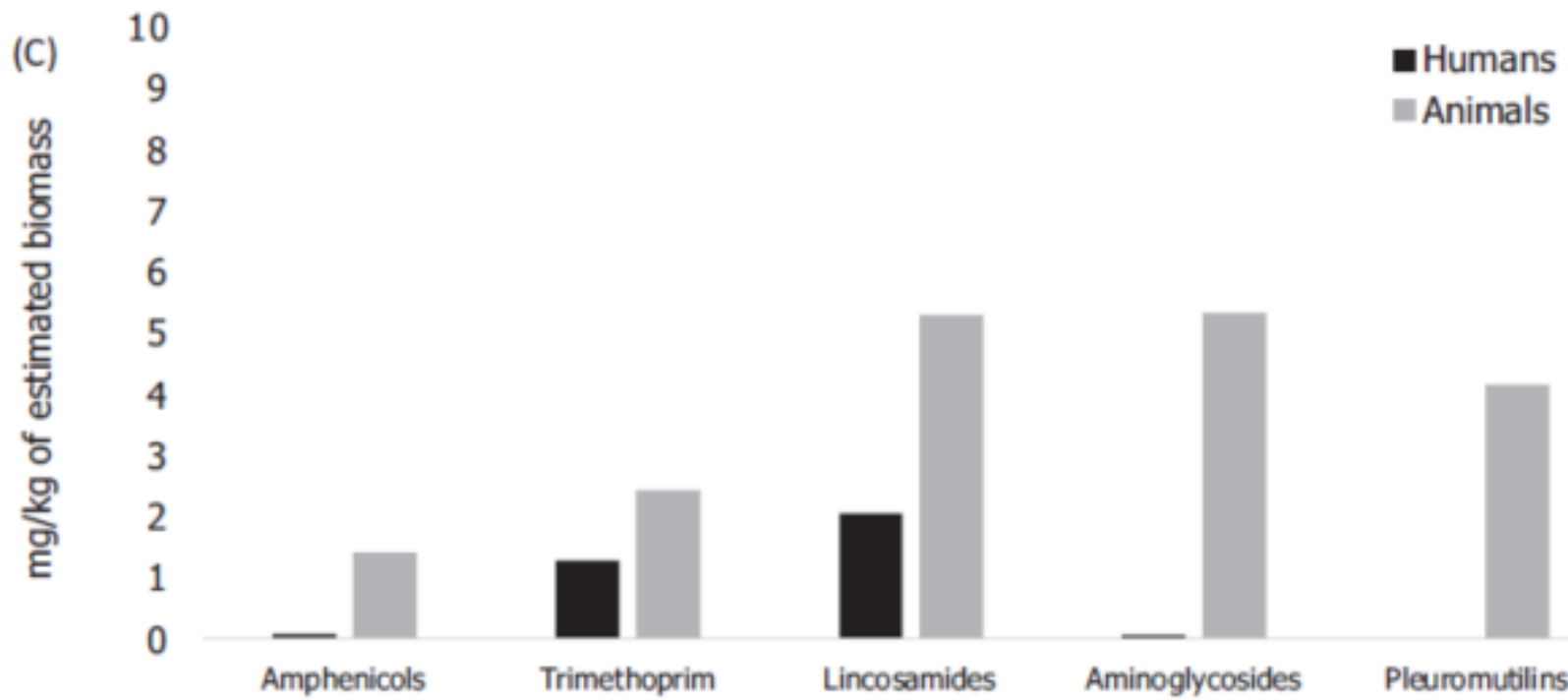

Şekil 11. İnvaziv *Klebsiella pneumoniae* izolatlarında aminoglikozit direnç yüzdeleri, AB Ülkeleri ve Türkiye, 2016

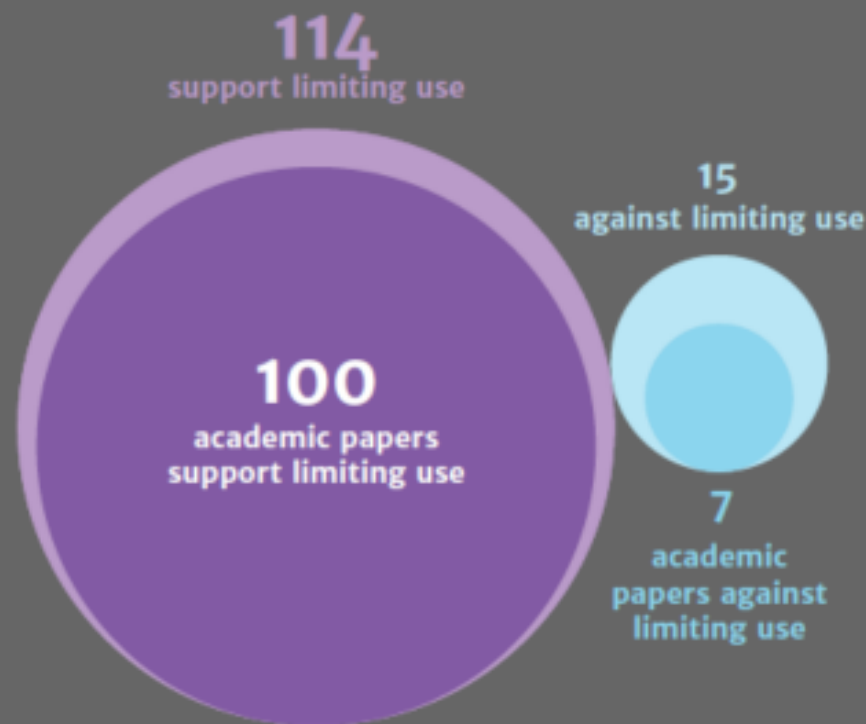

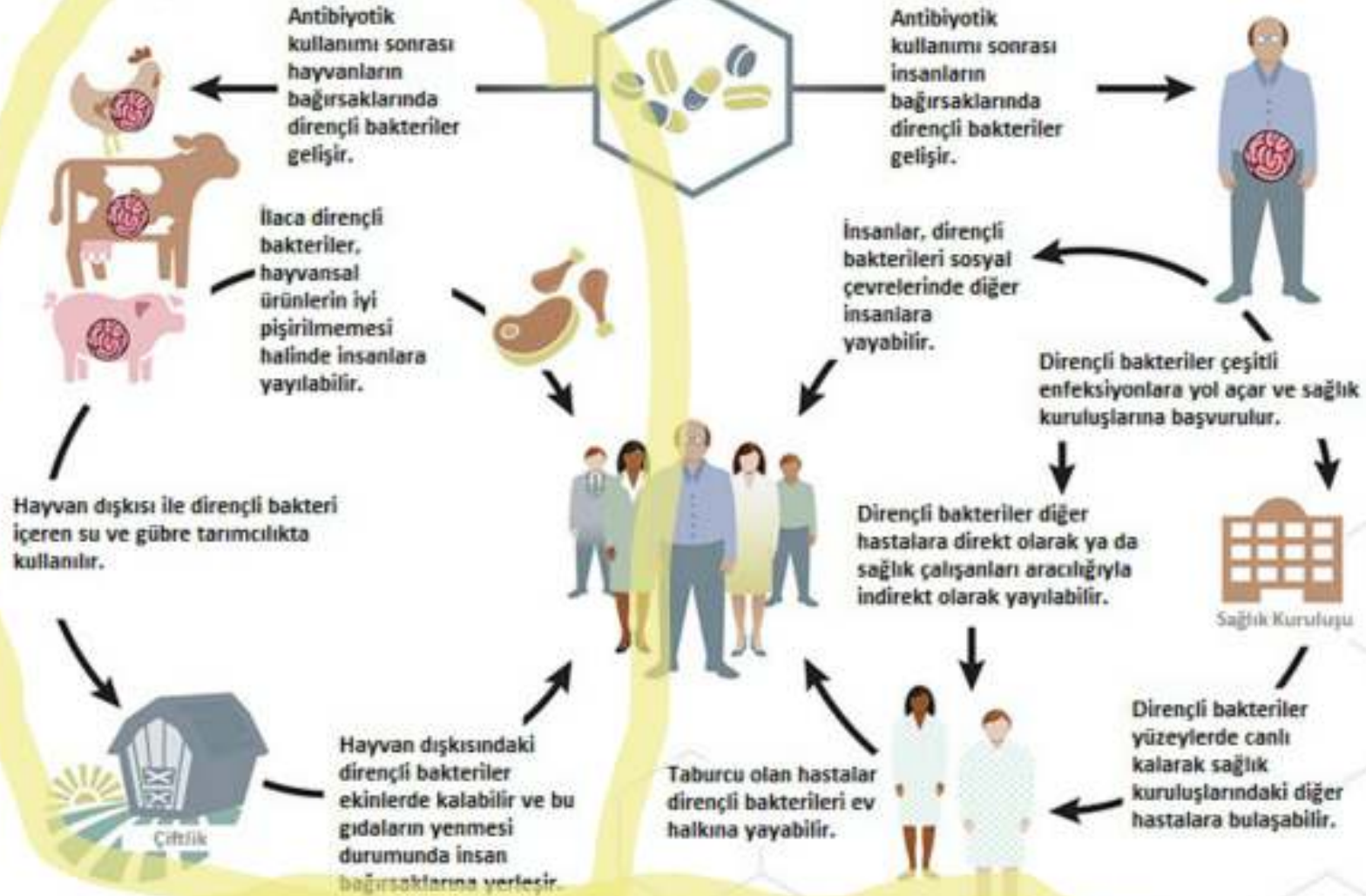
Çiftlikteki direnç klinikteki direnç ile ilişkili mi?

**MOST PUBLISHED PAPERS PROVIDE
EVIDENCE TO SUPPORT LIMITING USE
OF ANTIBIOTICS IN AGRICULTURE**

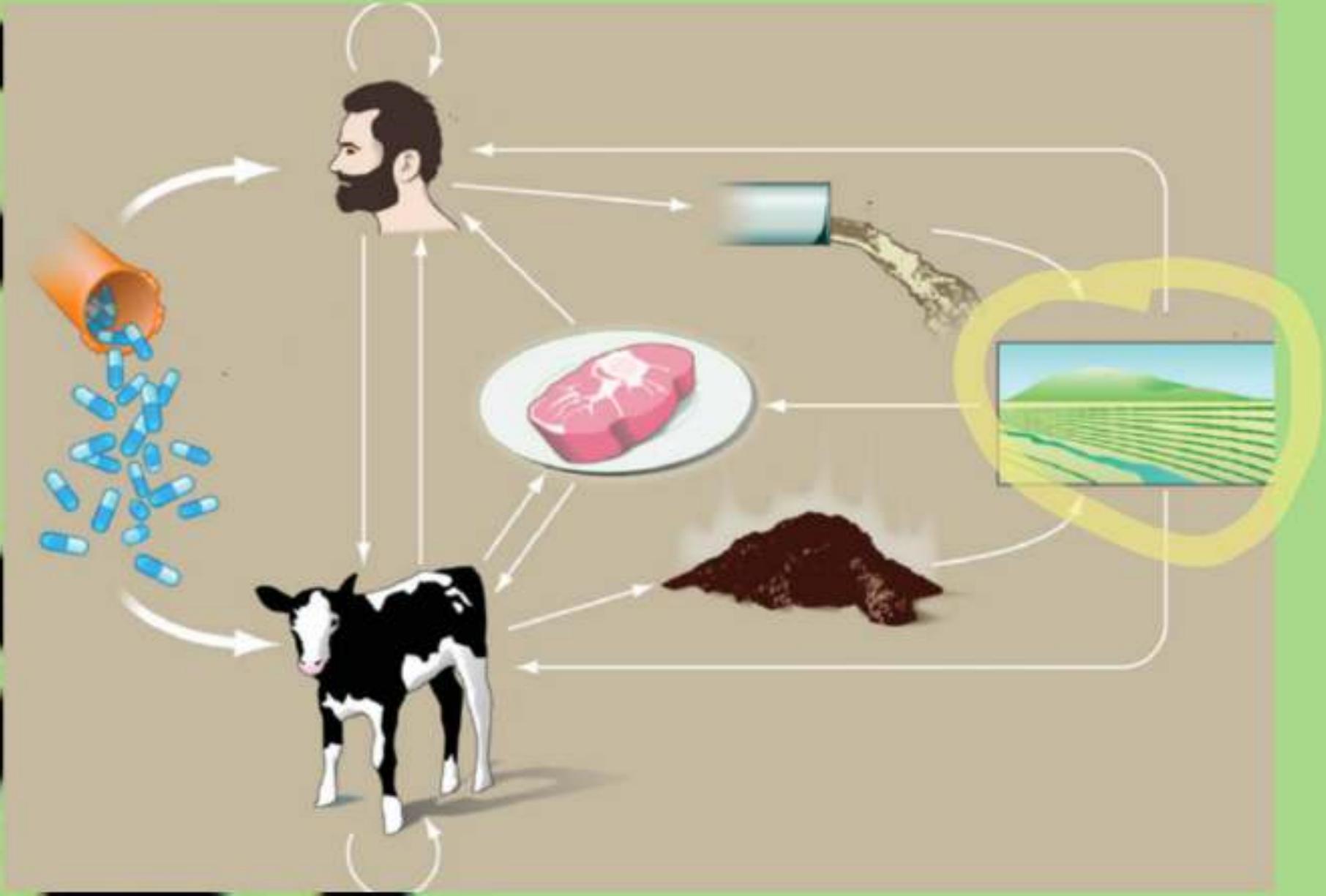

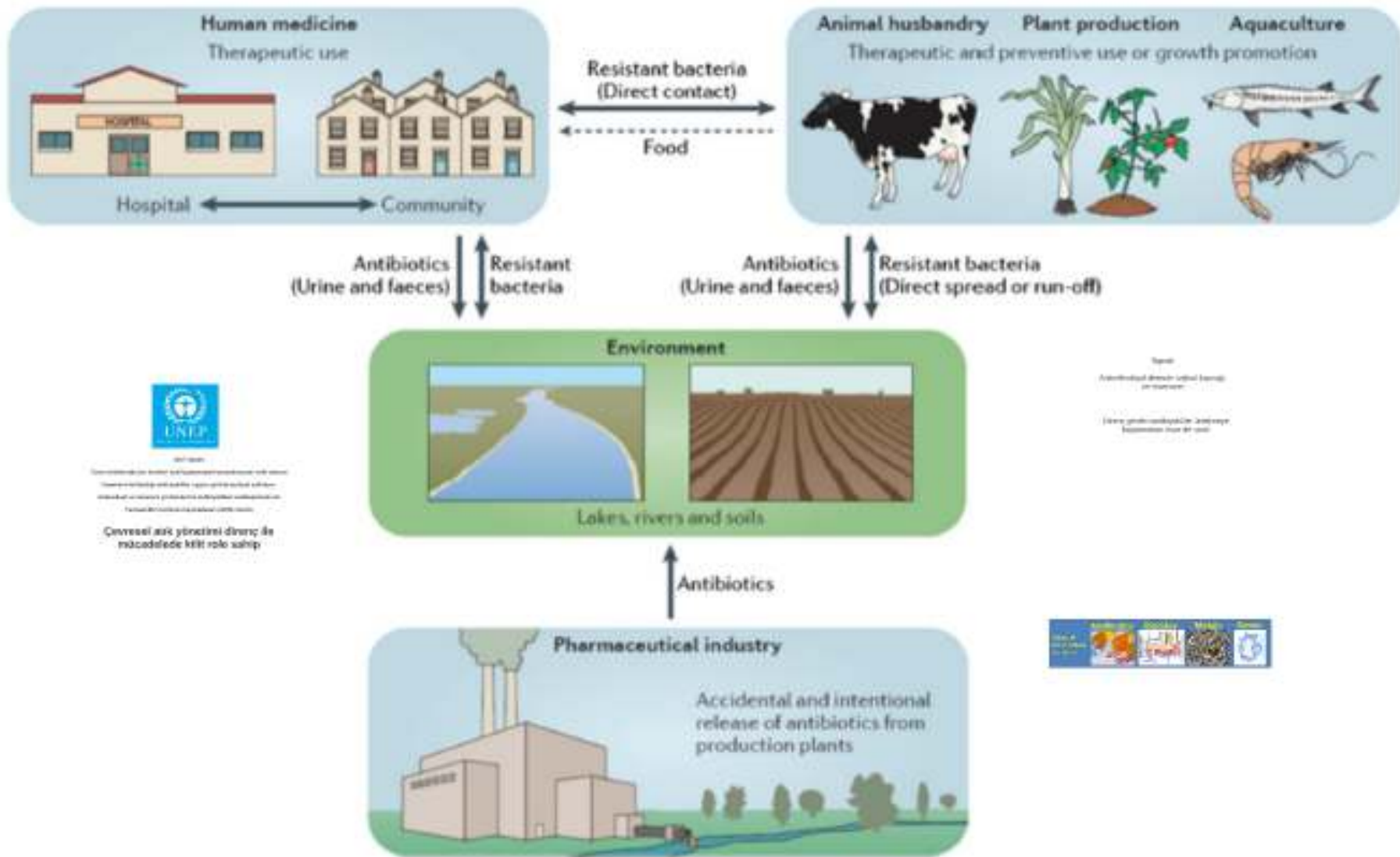

Antibiyotik Direnci Yayılımına Örnekler

**Antibiyotik kullanımı direnci de beraberinde getirir.
Bu ilaçlar yalnızca enfeksiyonların tedavisinde kullanılmalıdır.**

Integrated ecosystem of the transfer and spread of antimicrobial resistance illustrates the critical importance of a One Health approach

2017 raporu

Tarım ürünlerinde (su ürünleri dahil) potansiyel kontaminasyon riski mevcut

İnsanların kullandığı antibiyotikler uygun şekilde bertaraf edilmiyor

Geleneksel su muamele yöntemleri ile antibiyotikleri uzaklaştırmak zor

Farmasötik üretimden kaynaklanan kirlilik önemli

**Çevresel atık yönetimi direnç ile
mücadelede kilit role sahip**

Toprak

Antimikrobiyal direncin orijinal kaynađı
ve rezervuarı

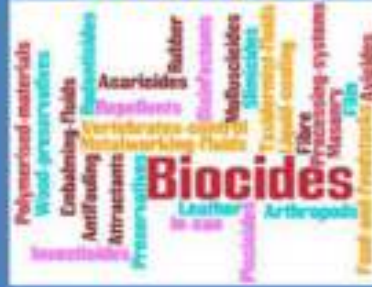
Direnç genleri antibiyotikler üretilmeye
başlamadan önce de vardı

Drivers of Antimicrobial Resistance

Antibiotics

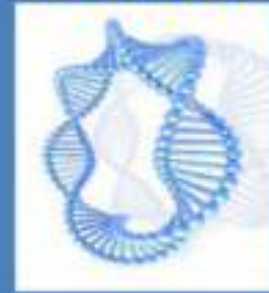
Biocides

Metals

Genes

**İnsan-hayvan-çevre
kesişiminde tanıdık dirençli
bakteriler!!!**

**Salmonella
Campylobacter**

Karbapenem direnci-NDM-1

Colistin direnci-mcr-1

***E. coli* ST131**

MRSA

VRE

**Direncin yayılımı ile ilgili
kabul edilen hipotez**

**Yeni bir direnç mekanizması
belli bir yerde ortaya çıkar
ve dünyaya yayılır**

**Mobil genetik elemanlar
habitat sınırlarını aşar**

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

World Health
Organization

Antimicrobial Resistance

A MANUAL FOR DEVELOPING
NATIONAL ACTION PLANS

Global Database for Antimicrobial Resistance Country Self Assessment

[Map View](#)

[Visualization View](#)

[Table View](#)

[Response Overview](#)

[Download Responses](#)

[Print](#)

Choose your question and filters:

Survey year

2018-19

Question

All questions

WHO

FAO

OIE

Income

WHO Region

All

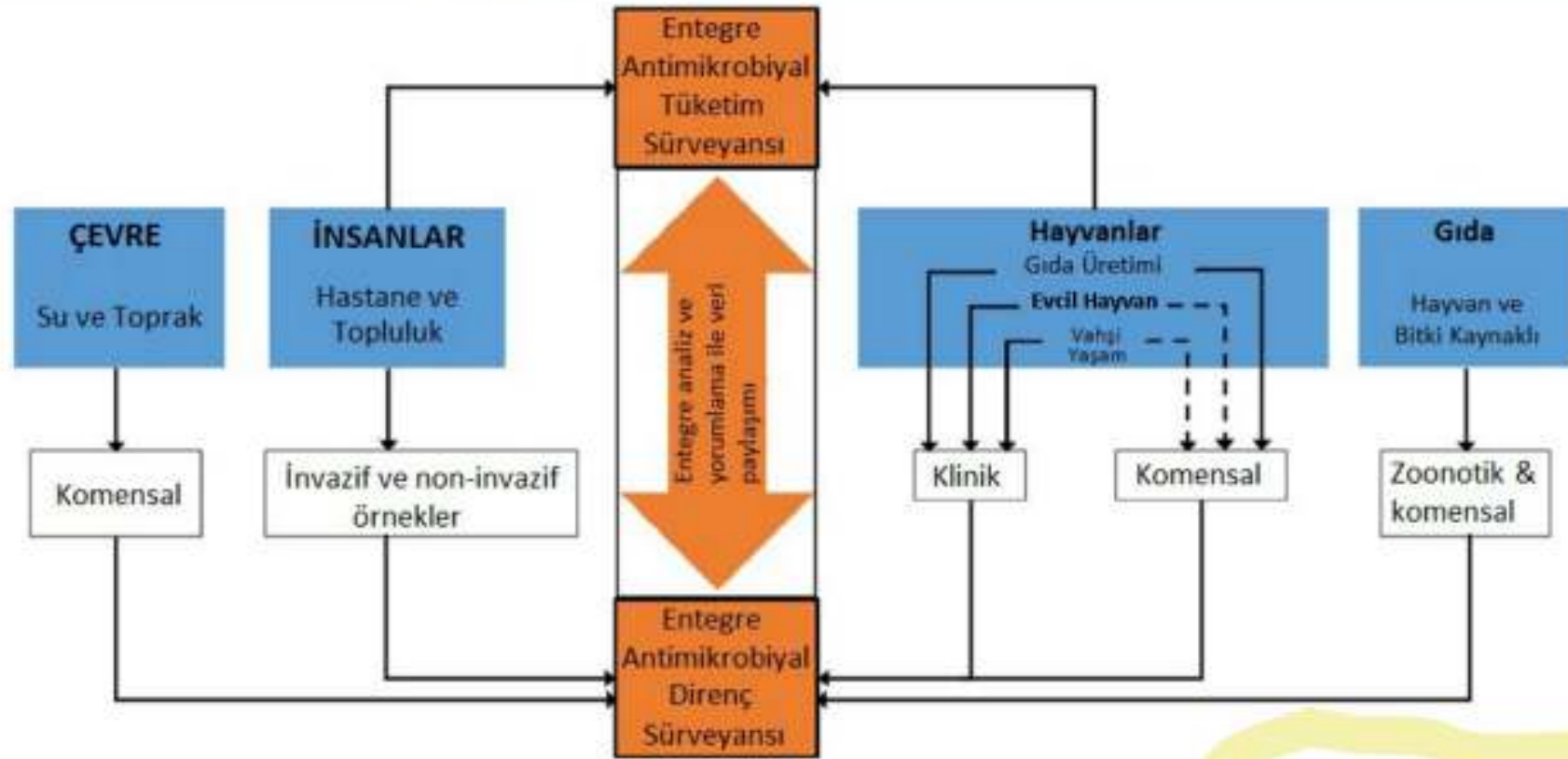
Country

Turkey

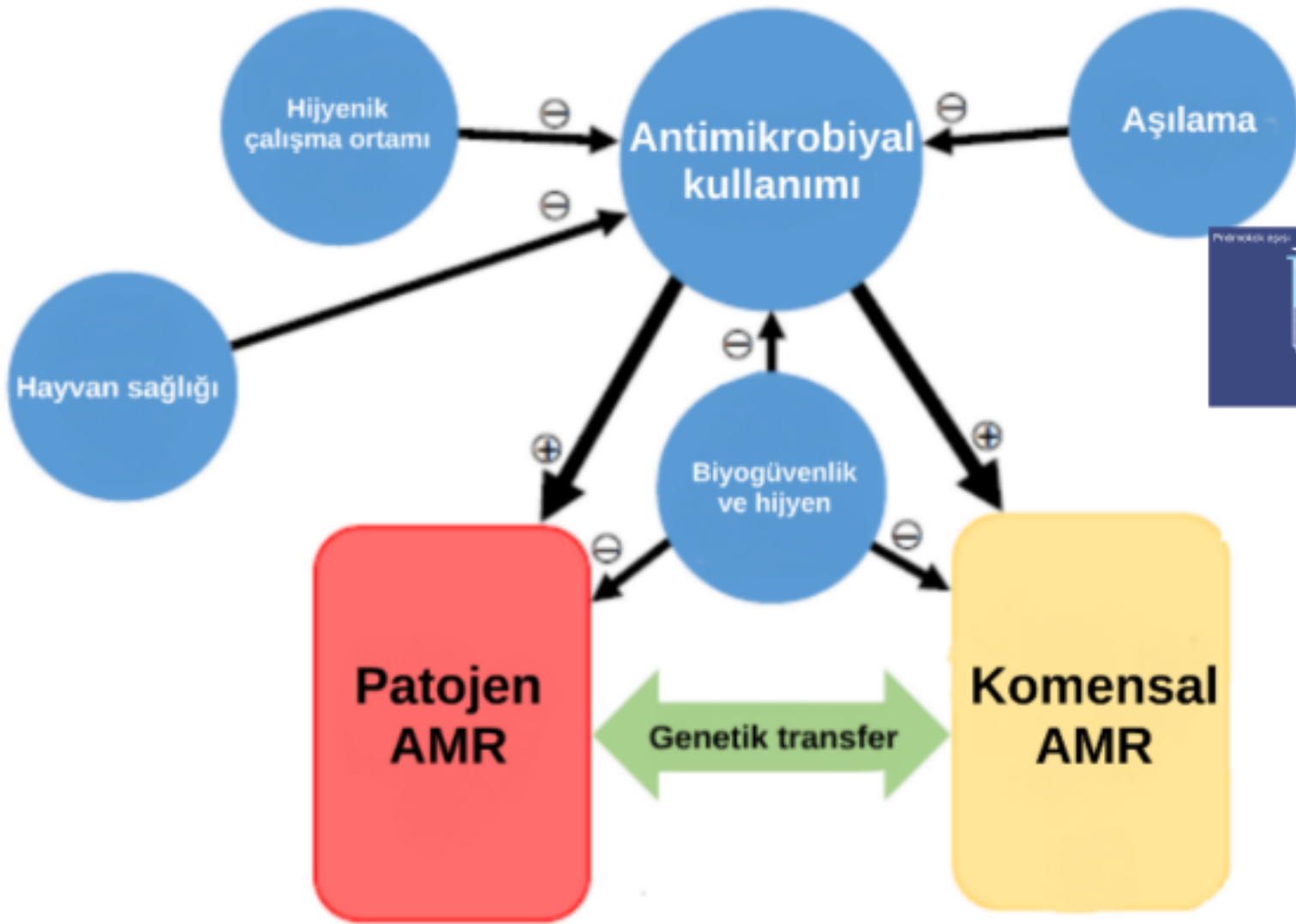
Sürveyans -var

Aksiyon planı-eksik

Merkezinde antimikrobiyal direnç ve antimikrobiyal tüketimi koyan birbirine bağlı ve entegre Tek Sağlık surveyans sistemi

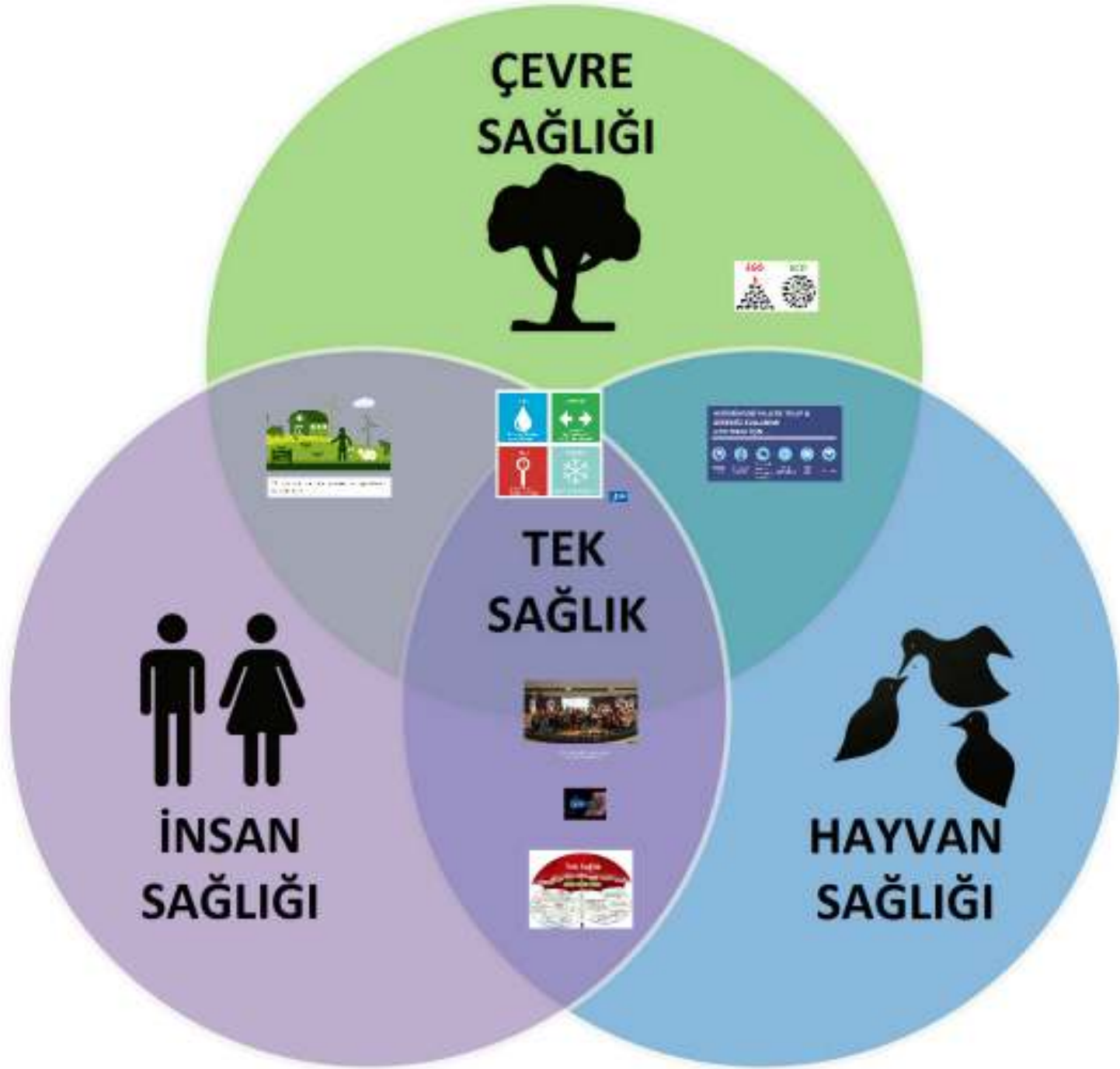

Pnömonok aşı

47%

Antibiyotik kullanımında azalma

“If you eat, you are involved in agriculture.”

Wendell Berry

YIKA

Elinizi ve Yüzeyleri
Sık Sık Yıkayınız

AYRI TUT

Çiğ Etleri
Diğer Gıdalardan
Ayrı Yerde Saklayınız

PIŞIR

Gıdaları Doğru
Sıcaklıkta Pişiriniz

DONDUR

Gıdaları Derhal Dondurunuz

ANTİMİKROBİYALLERE TALEP & GEREKSİZ KULLANIMI AZALTMAK İÇİN ...

Toplum
Bilinci

Sanitasyon
& Hijyen

Tarımda &
Çevrede
Antibiyotik
Kullanımı

Aşı &
Alternatifleri

Hızlı
Tanı

Sermaye

EGO

ECO

TMC-Tek Sağlık Çalışma Grubu
Tek Sağlık Sempozyumu

**U.S. Department of
Health and Human Services**
Centers for Disease
Control and Prevention

**U.S. Department of
Health and Human Services**
Centers for Disease
Control and Prevention

Tek Sağlık

